

[Chr. Ernst Christensen.]

afløste deres Gæld, Enkeltpersoner afløste i Tusindtal, og de, som vi ansaa for de fremmelligste og dygtigste, fik først afløst, helt op til en Markkurs af 60, saa Avancen gik restløst tabt ved de høje Renter af de nye Banklaan og ved Omprioriteringen. De, der var rigtig kloge — og dem er der jo altid for faa af —, og de, der lod fem og syv være lige og ventede, gjorde en hundrede Procents Forretning ved Afløsningen af deres Gæld.

Langt værre gik det Sparerne, der ikke kunde faa sig til at tro, at deres ofte gennem et langt Livs Nøjsomhed og Arbejde sammen-sparede Kapitaler kunde miste hele deres Værdi. Selvopgivende saa de til, medens deres Formuer svandt, og til Trods for Valutagodtgørelsen, som vi er taknemmelige for, har dette dog medført, at vi er blevet et kapitalfattigt Land uden Reserver til at møde en Krise som den, vi daglig kæmper imod.

Krigen var jo en enestaaende Realisation af alle Værdier, den højttærede Statsminister nævnte det og den ærede Forslagsstiller ogsaa. Der blev udsolgt til sidste Trævl, Jordkulturen ødelagt, Besætningerne forringet, Lagre og Værksteder tømt, og da de indvundne Penge skulde bruges til at sætte Bedrifterne i Gang, var de værdiløse. Bedrifterne maatte sættes i Gang med dyre Laan. Vi var vel for dristige med at sætte Produktionen i Vejret, men vi var overbevist om, at det var nødvendigt, og ingen har fortalt os, og ingen har kunnet fortælle os, at Prisen paa vore Landbrugsprodukter vilde gaa ned til en Trediedel af den, vi havde den Gang. Og ingen kunde dengang fortælle os, at vi vilde faa en Landbrugskrise af et saadant Omfang og en saadan Varighed, som Tilfældet har været.

Jeg sagde ved Finanslovbehandlingen, og jeg gentager det i Dag: Vi kommer ikke med Bebrejdelser til den danske Regering og Rigsdag. Gennem Bevillinger til den sønderjyske Laanekasse, gennem Hypoteklaanefonden, gennem særlige Bevillinger til Grundforbedring og Udstykninger, der har virket godt, og som stadig virker dernede, har Regering og Rigsdag vist deres Vilje til at hjælpe. Og vi indrømmer ærligt, at vi har kunnet fejle og disponere forkert, men den Tid, vi kom ind i efter Genforeningen, var saa overmægtig i økonomisk Henseende, at vi mistede den Grundvold, som vi altid har kunnet hævde gennem Tidens økonomiske Rystelser.

Den højttærede Statsminister støttede sig til Realkreditkommissionens Betænk-

ning, efter hvilken der findes et betydeligt Antal ubehæftede Ejendomme og Ejendomme med en forholdsvis lille Gæld. Ja, paa den Tid, men desværre er Stillingen siden da stærkt forringet. Vel er det store Antal af Tvangsauktioner afværget; men vi har i de sidste Aar levet paa Henstand og Akkord, og det kan intet Samfund leve paa i Længden. En Ottendedel af vore Landmænd har faaet Akkord, og Forholdstallet af Akkorder er som otte mod en for det øvrige Land. Selv om der er truffet omfattende Forholdsregler til at gennemføre Akkorderne paa en god Maade, er det dog et typisk Sygdomstegn, der ikke kan lades uanset. Endnu har vi holdt vore Produktionsmidler oppe, men det er givet, at i det sidste Aar er det gaaet ud over nødvendige Reparationer og Inventarets Vedligeholdelse. Forbruget af Kunstgødning er gaaet tilbage, og en tvungen Indskrænkning af Folkeholdet har svækket Jordkulturen og forøget Arbejdsløsheden. Derfor er det nødvendigt, at Rigsdagen snarest muligt træffer Foranstaltninger til Afhjælpning; der kan ikke ventes længere. Fra mange Sider er dette fremhævet i den sidste Tid ved Møder, afholdt rundt omkring i Landsdelen af vore Erhvervsorganisationer, især Landbrugets og Haandværkets, Møder, ved hvilke ogsaa Medlemmer af Regeringspartierne har været til Stede og givet Tilslutning til Kravet om Afhjælp. Ved Finanslovens Behandling her i Tinget for kort Tid siden har paa mit Partis Vegne det ærede Medlem Hr. Holstein og jeg fremdraget Stillingen i al dens Alvor, og jeg tør gaa ud fra, at der ikke hersker nogen væsentlig Meningsforskel herom mellem de sønderjyske Medlemmer af de forskellige Partier i dette høje Ting. Den økonomiske Stilling ligger klar for alle. Jeg har ment, at vi først burde have det danske og dermed det sønderjyske Landbrugs Forhold ordnet paa Grundlag af de Kriselove, der nu behandles i det nedsatte Udvalg, og umiddelbart derefter maatte der tages fat paa de særlige sønderjyske Forslag, der skulde komplettere de gennemførte Forslag, saaledes at der toges fuldt Hensyn til de særlige sønderjyske Forhold. Jeg tror, den danske Rigsdag vil indse, at der ikke kan tøves ret længe med Vedtagelsen af disse Forslag, for hvilke jeg forventer fuld Forstaaelse hos Rigsdagens Partier. At der her ikke kan gaas frem for Tilfældet uden en fast Plan, er vel indlysende, og at der skal en Klarlæggelse og Undersøgelse til, tør jeg ogsaa tro, vi alle kan være enige om. Men jeg tror tillige, at et Rigsdagsudvalg, der kan raadføre sig med de sønderjyske Er-